

Afgraving afvalberg Parkietenbos

In een artikel van de internetkrant 24ora.com op 5 november 2020 stond dat Serlimar begonnen was de afvalberg op de vuilstortplaats Parkietenbos op Aruba te verlagen om deze daardoor beter toegankelijk te maken voor werkzaamheden en dat dit afgraven, volgens de minister-president, slechts 'cosmetisch van aard' is en urgente aandacht krijgt'.

DOOR ANOUK BALENTINA

Dit bericht heeft onder de buurtbewoners van het Parkietenbos tot veel bezorgdheid en onrust geleid. In een rapport van de Panamerican Health Organisation (Paho) uit 2018 wordt namelijk aanbevolen om onmiddellijke tot sluiting van de vuilstortplaats Parkietenbos over te gaan omdat deze een acuut gevaar vormt voor de gezondheid van het Serlimar-personeel, de omwonenden en de bezoekers.

Deze afvaldump is namelijk een ernstig verontreinigde afvalstortplaats waar vele jaren lang ongecontroleerd van alles is gedumpt, waaronder ook asbest, radioactief materiaal en andere voor de gezondheid gevaarlijke en giftige stoffen. Laten we even stilstaan bij asbest, ook wel de sluipende of stille moordenaar genoemd.

Vroeger werden de meeste huizen op Aruba voorzien van asbestdaken, die na verbouwing of afbraak als bouwafval op de vuilstortplaats Parkietenbos terecht kwamen. Asbest is kankerwekkend. Als mensen de vezels inademen blijven deze plakken aan het longvlies. Pas na verloop van tijd, soms dertig tot veertig jaar later, ontstaat er kanker. Er is helaas geen behandeling tegen asbestose. Als de vezels eenmaal in het lichaam zitten, is er niets meer aan te doen. De prognose bij longvlieskanker is erg slecht. Zelfs met behandeling overleeft een doorsnee patiënt maar een jaar.

Het is om die reden dat wereldwijd gestopt is met het gebruik van asbest. Naar aanleiding van enkele spraakmakende vonnissen van de Hoge Raad zijn er wereldwijd en ook binnen het Koninkrijk der Nederlanden strenge regels en voorschriften vastgesteld voor wat betreft het verwerken, deponeren en gebruik van asbest. Het is nog niet zo lang geleden dat er een speciale container is geplaatst om asbest in te deponeren op de vuilstortplaats Parkietenbos waarmee aangetoond wordt dat de overheid zich terdege bewust is van het gevaar van asbest.

Echter niet moet worden vergeten dat de bodem vóór het

plaatsen van de asbest-container en waarschijnlijk al vanaf de opening van de vuilstortplaats sterk verontreinigd is met vrijelijk en ongecontroleerd deponeren van asbest (en andere schadelijke en giftige stoffen). Bovendien, algemeen bekend is ook dat tot de dag van vandaag voortdurend ongecontroleerd wordt gededoneerd op de vuilstortplaats Parkietenbos, waarbij absoluut niet uitgesloten is dat de grond verder vervuild is met schadelijke en giftige stoffen, waaronder asbest.

En nu gaat Serlimar over tot afgraven en egaliseren van de berg afval om voor de buurtbewoners vage redenen. Het is onbekend of er een hindervergunning is verkregen voor het afgraven. En of aan de vergunning voorwaarden zijn verbonden om op een wijze te werk te gaan opdat de gezondheid van de mensen die daaromheen wonen en werken, maar ook de werklieden van Serlimar zelf, gewaarborgd blijft. Tekenend is wel dat het zogenaamde gezondheidsonderzoek, zoals de minister van Volksgezondheid diverse malen heeft aangekondigd, nog steeds niet heeft plaatsgevonden. Dus eerst worden werkzaamheden verricht om vervolgens, hopelijk, daarna een gezondheidsonderzoek te verrichten. Dat is wel het paard achter de wagen spannen.

Het is ook niet duidelijk wat de bedoeling van dit cosmetische plan is en of het zo noodzakelijk en urgent is. Dit gezien het feit dat het Paho-rapport juist aangaf om de vuilnisstort te sluiten gezien de gevaarlijke situatie. Het is ook niet bekend of er al een bodemonderzoek heeft plaatsgevonden op de vuilstortplaats Parkietenbos om de omvang en het risico van de asbestverontreiniging en andere schadelijke stoffen te bepalen. Daarnaast zijn aanvullende metingen van de buitenlucht of het binnenmilieu vereist. Resultaten van luchtmetingen kunnen aan bewoners een duidelijk beeld geven van wat de mogelijke blootstelling en risico's voor hun gezondheid zijn.

Hoe dan ook, het uitgangspunt zal altijd moeten zijn dat blootstelling aan toxische, radioactieve of kankerwekkende stoffen, zoals asbest, moet worden voorkomen. Bodemsanering is het beperken en zoveel mogelijk ongedaan maken van de (dreigende) verontreiniging en de directe gevolgen daarvan. Sanering betekent niet automatisch het verwijderen van de vervuilde grond.

In veel gevallen is het voldoende om bijvoorbeeld een isolatielaag aan te brengen. Deze laag voorkomt dat mensen en dieren in contact komen met de verontreinigde grond. Daarnaast wordt bij het saneren van

verontreinigde bodem vaak een rustperiode gehanteerd waarbij niets met de grond gedaan mag worden.

Noodzaak

De vraag die niet beantwoord wordt, is waarom gekozen is voor een cosmetisch plan om te gaan (af)graven in plaats van de veiligheid en gezondheid van buurtbewoners te garanderen door conform het Paho-rapport de vuilstortplaats Parkietenbos te sluiten; wat wil de regering bereiken met een cosmetisch plan? Het is onbekend of er een gezondheidsplan en veiligheidsplan aanwezig is, nu gekozen is voor het cosmetische plan om de giftige berg te verlagen. Zoals bekend hebben de buurtbewoners al jaren last van de rook en stank van de vuilstortplaats Parkietenbos. Ze hebben inmiddels ook last van trillingen veroorzaakt door de werkzaamheden, stof (ppm) die de kwaliteit van het leven aantasten en zoals bekend, het leven zelfs doen verkorten. Daarnaast grenst de asbesthoudende berg direct aan zee, mangroven en de beschermde rif-eilanden. Het afgraven kan met zich meebrengen dat schadelijke en toxische stoffen in zee zullen belanden, hetgeen funest is voor de vissen en de mangrovevegetatie aldaar.

Er is op dit moment continu brand in de bodemlagen die elk

moment kan uitslaan, wat soms gepaard gaat met hevige explosies, zoals recentelijk nog het geval is geweest. Dat omwonenden en buurtbewoners al vele jaren onderworpen zijn aan hinder en overlast van de dump en dat de rechter in kort geding hierover een mild oordeel heeft geveld, geeft Serlimar c.q. de overheid geen recht om daarmee onveranderd verder door te gaan.

Daarnaast is ook bekend dat de locatie van de vuilstortplaats Parkietenbos, amper 637 meter gelegen van het internationale vliegveld van Aruba Reina Beatrix, in strijd is met de internationale luchtvaarttrichtlijnen van de International Civil Aviation Organisation (Icao), een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties en de veilig-

heid van het vliegverkeer in het gedrang kan brengen. Het is *nog maar een kwestie van tijd* of Icao gaat moeilijke vragen en eisen stellen, als ze dat al niet hebben gedaan.

Sluiten, afdekken en rusten

De Paho heeft in haar rapport over de dump van Aruba reeds gesproken over de onmiddellijke sluiting ervan. Maar ook de Natuur- en Milieubeleidsnota 2018-2021 van de Directie Natuur en Milieu, het rapport van de Workgroup Solid Waste Management 2018, het Ruimtelijke Ontwikkelingsplan 2019 Aruba geven aan dat op korte termijn een nieuwe locatie voor afvalverwerking moet worden aangewezen en geopend.

Buurtbewoners hopen geïn-

formeerd te worden over wat de reden is van de cosmetische plannen, met name nu dat Serlimar recent 'directeurloos' is, baart de situatie de omwonenden enorme zorgen. Bij een geprivatiseerde overheidsinstelling gelden ook de algemene beginselen van openbaar bestuur. Op dit moment verkeren de buurtbewoners nog in het ongewisse. Maar ook de directie van het vliegveld zou bezorgd moe-

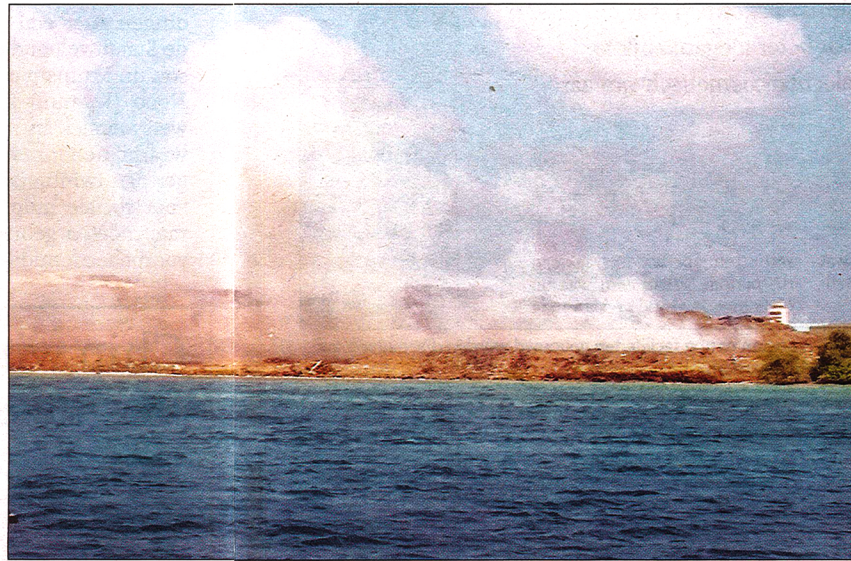
ten zijn, de natuurorganisaties die zich inspannen voor de bescherming van de mangroves en de zee, de vissers, ja, de hele bevolking van Aruba.

In het kader van rechtszekerheid moet iedereen weten of er een bodem- en gezondheidsonderzoek is of wordt ingesteld. En dat daarbij beantwoord wordt of het inderdaad noodzakelijk is de asbesthoudende en giftige bodem af te gaan graven

en welke preventieve maatregelen reeds genomen zijn om iedereen, maar vooral de medewerkers van Serlimar en de omwonenden te beschermen.

Het feit dat het dumpen nog steeds doorgaat bij Parkietenbos in plaats van de dump te sluiten spreekt boekdelen. De plaatsing van een verbrandingsoven (incinerator) aldaar en de thans cosmetische afgravingen van de afvalberg geven sterk de

indruk van voorbereidingen voor verder gebruik van het Parkietenbos als afvalstortplaats. Dat moet voorkomen worden. De enige goede maatregel die Serlimar c.q. de overheid nu kan nemen is aan te kondigen wanneer de vuilstortplaats zal worden gesloten, deze vervolgens af te dekken met een dikke laag diabaas en de plek de komende jaren volledig met rust te laten.

Het rokende Parkietenbos en de luchthaven op een steenworp afstand.

FOTO LINKS SHARINA HENRIQUEZ

Het Parkietenbos.

Golfplaten van asbest zijn ook op Aruba veelvuldig gebruikt en later gedumpt bij Parkietenbos.

Werkzaamheden van Serlimar op Parkietenbos is niet zonder gezondheidsgevaar.

